

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

๒๒ มีนาคม วันอนุรักษ์น้ำโลก สหประชาชาติได้ออกประกาศให้วันนี้ของทุกปีเป็น วันอนุรักษ์น้ำโลก เพื่อต้องการให้มนุษย์ระลึกถึงความสำคัญของน้ำและช่วยกันอนุรักษ์น้ำซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ให้ดำรงต่อไปในระยะยาวและนำมาใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

น้ำเป็นทรัพยากรสำคัญของโลก เพราะโลกมีปริมาณน้ำมากถึงร้อยละ ๙๘ ในจำนวนนั้นมีเพียงร้อยละ ๒.๕๔ เท่านั้นที่เป็นน้ำจืดซึ่งมนุษย์ใช้ประโยชน์ได้โดยตรง เป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณน้ำเค็มในทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้น้ำที่มีคุณภาพดีเหมาะแก่การนำไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม จนถึงบริโภคอุปโภคในครัวเรือน แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแบ่งตามกิจกรรมมีดังนี้

วิธีอนุรักษ์น้ำ

๑.การดูแลรักษาแหล่งน้ำจากกิจกรรมทางการเกษตร

การปลูกพืชเกษตรจำเป็นต้องใช้แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ตลอดจนถึงการระบายน้ำทิ้งจากพืชผัก ดังนั้นเกษตรกรจึงควรลดการใช้สารเคมีที่มีพิษ เพราะสารเคมีเหล่านั้นย่อมไหลลงแหล่งน้ำและซึมลงใต้ดิน ควรหาความรู้เพื่อประยุกต์ใช้กับการอนุรักษ์น้ำ เช่น เทคโนโลยีชลประทาน ระบบน้ำหยดในการเพาะปลูก ตลอดจนการปลูกต้นไม้ใกล้เคียงเพื่อให้ซึมซับน้ำก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ

๒.การรักษาแหล่งน้ำจากภาคอุตสาหกรรม

น้ำเสียเป็นส่วนหนึ่งของภาคอุตสาหกรรม โรงงานจึงควรวางแผนการบำบัดน้ำก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม ตั้งแต่กระบวนการคัดแยกของแข็งที่ปนเปื้อนกับน้ำ แล้วเติมคลอรีนเพื่อกำจัดของเสีย จากนั้นคัดแยกของหนักเติมออกซิเจนเพื่อให้แบคทีเรียย่อยอินทรีย์วัตถุเป็นขั้นตอนสุดท้ายการกำจัดสารมลพิษในน้ำก่อนระบายทิ้งสู่แหล่งน้ำ

๓.การรักษาแหล่งน้ำจากภาคครัวเรือน

แม้ภาคครัวเรือนจะไม่มีสารเคมีปนเปื้อนเท่ากับภาคอุตสาหกรรม แต่สามารถใช้วิธีกำจัดของเสียก่อนระบายเช่นเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องใช้ระบบให้สิ้นเปลืองมากขนาดนั้น อาจหาวิธีที่เหมาะสมและง่ายกว่า เช่น การสร้างบ่อกักเก็บอย่างถูกวิธี ติดตั้งสุขภัณฑ์และระบบประหยัดน้ำ

แนวทางการจัดการน้ำในชุมชนอย่างยั่งยืนมี ๔ ปัจจัย ได้แก่

๑. การกักเก็บน้ำฝน การใช้อ่างเก็บน้ำหรือภาชนะอื่น ๆ กักเก็บน้ำฝน ทำให้มีน้ำใช้ทั้งชุมชน
๒. ปลูก 'พืชใช้น้ำน้อย' หลังฤดูทำนาลดความเสี่ยงเสริมรายได้เกษตรกร เช่น พืชตระกูลถั่ว มะละกอ ฟักทอง เป็นต้น
๓. บริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชน การจัดการน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ เช่น การขุดลอกขยายคลองธรรมชาติเดิม หรือบ่อกักเก็บน้ำเพื่อสำรองน้ำในชุมชนทำให้มีน้ำใช้ยามหน้าแล้ง และช่วงฝนทิ้งช่วง
๔. ปลูกฝังการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าแก่คนในชุมชน สร้างจิตสำนึกร่วมกันสู่การปฏิบัติเป็นกิจวัตร ปลูกฝังคุณค่าของน้ำตั้งแต่ระดับในโรงเรียน ไปจนถึงชุมชน ทำให้เกิดวินัยในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้การประหยัดน้ำในชุมชนเป็นรูปธรรม

นายจุฑาทรร สิมมา
ผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อม